

Vedkommende — naar man dog faktisk staar med et Forslag i Haanden, der indeholder Beskyttelse paa Ost og paa Humle. Der var nogle enkelte af de Herrer i Gaar, der, da Osten blev fremhævet, sagde: (*En Stemme*: Cikorie). Ja, de sagde ogsaa Cikorierødder, men jeg holder nu ikke af at gaa ærede Modstandere nærmere, end at jeg er paa den sikre Side. Men da denne Ostetold i Gaar blev nævnet, var der ærede Herrer af Landbruget, der sagde, men ikke sagde det rigtig højt: Tag den, tag den. (*Bluhme*: Jeg vil godt sige det højt.) Naa sagde De det højt, ja, ja. Gud ved om Landbruget egentlig stod sig ved, at man tog den. (*En Stemme*: Ubetinget.) Ja, den er nu Landbruget meget vel undt fra min Side, for det, det kommer an paa, er slet ikke det Spørgsmaal, om det Erhverv er beskyttet eller ikke beskyttet, om det er beskyttet ad Toldvejen eller ad nogen anden Vej, men det er blot det Spørgsmaal: kan man fremme Erhvervslivet, skaffe bedre Erhvervsbetingelser, mere og bedre betalt Arbejde gennem denne og hin Foranstaltning? Kan man det, hvad i Himlens Navn er saa Staten til, naar den ikke skulde hjælpe os til det. Og hvad Landbruget angaar, gør jeg opmærksom paa: Toldbeskyttelse — endin, det er der nu raabt med i saa mange Herrens Aar, men der er andre Arter af Beskyttelse, der i den Grad ere gaaede ind i den almindelige Bevidsthed, at intet Menneske betragter det som Beskyttelse, som noget, andre Erhverv eller andre Mennesker gøre Ofre for eller yde med til, og som ere indrettede netop for et enkelt Erhvervs Skyld. Det er dog virkelig berettiget i denne Sammenhæng at pege paa den store Landbolovgivning, som tager sit Udgangspunkt fra Midten af det attende Aarhundrede, gaar i en lige Linie til 1848, derfra gaar frem i forstærket Tempo og fortsætter den Dag i Dag for forhaabentlig videre at fortsættes. Hvad er det karakteristiske for denne Landbolovgivning? Det er det, at den er af social-politisk Natur, altsaa paa et meget tidligt Tidspunkt indførte et ganske bestemt Motiv for Lovgivningen, som egentlig hører den moderne Tid til. Den er af socialøkonomisk Natur, dens Hensigt er ud af en afhængig og ikke-selvejende Bondestand at danne en Bøndestand, som selv ejer den Jord, den arbejder paa, og at opretholde Landbrugets Mellemand i alle Afskygninger; det er Formaalet for hele denne Lovgivning, et Formaal, som er naaet fuldt ud, og hvem skulde vel ønske,

at denne Lovgivning havde været ugiven. Jeg kunde jo let gaa nærmere ind paa Enkelthederne i denne Lovgivning, men for ikke at opholde Tingets Tid, vil jeg ikke gøre det. Den er kendt nok. Jeg skal dog minde om de andre moderne Former for den, f. Eks. Loven af 24. Marts 1899, som giver Laan til Anskaffelse af Husmandslokker. Jeg skal minde om de store Beløb paa de aarlige Finanslove, om saadant noget som Favoriseringen med Hensyn til Jernbanetakster for Landbrugsprodukter, Subventionen til Esbjerglinien, altsammen noget, der dog virkelig er Beskyttelse. Det er ikke noget, som noget Menneske har noget imod, tværtimod, det viser blot, at Politikken er vaagen overfor dette overordentlig vigtige Erhvervs Interesse. Men hvad der er Ret for den ene, er virkelig billigt for den anden. Man kan dog ikke samtidig med, at man ligesom stiller et Erhverv i anden Række, fordi det tager mod Toldbeskyttelse, løfte et andet Erhverv, der paa samme Maade eller ad andre, men parallelle Veje bliver beskyttet, op over det.

De stærke Krav om en Revision af Toldloven ere, synes det mig, fremkomne fra tre forskellige Udgangspunkter. Før det første ud fra de tald tekniske Mangler, der selvfølgelig maa være ved en gammel Toldlov, men lad mig dog her overfor andre ærede Talere sige med Hensyn til Positionernes Antal, at det jo netop passer udmærket for det rene, om jeg saa maa sige, matematiske Frihandelsstandpunkt dette at have nogle ganske enkelte Positioner. Men det passer grumme daarligt for Livet. Sagen er den, at Livet er yderst mangfoldigt, og saa mangfoldigt som Livet er, kunne Toldpositionerne ikke være. Der maa ske et Kompromis mellem de tald tekniske Fordringer og Livets Fordringer. De Herrer ville erindre, at en stor Mængde af de stærke Angreb, der netop i den senere Tid gøres mod Loven ud fra tald tekniske Synspunkter, netop drejer sig om, at Folk komme med Varer, hvortil der ikke er Positioner, og saa er Spørgsmaalet, skal denne Vare i den Position, hvor den maa betale lidt for meget, eller skal den i den, hvor den maa betale lidt for lidt. Lad mig f. Eks. tage et slaaende Eksempel ud fra det, Toldlovsforslaget foreslaar; lad os tage Silke. Vi juble selvfølgelig, som de gode Demokrater vi ere, over, at Silken, dette Stof, som kun rige Mennesker kunne gaa i, bliver belagt med en meget betydelig Told (Afbrudelse: Nej!) Bueno! Der er i hvert Fald mange, der gøre det, men nu anvendes det